

Scholenbouwwaaier

Hulpmiddel voor
gezonde en goede scholen

Scholenbouwwaaier

Goede leerprestaties zijn mede afhankelijk van de kwaliteit van de huisvesting. Op dit gebied valt er nog heel wat te verbeteren. Veel scholen in Nederland zijn gebouwd in de jaren zeventig en naderen het einde van hun levensduur. De komende jaren zullen dan ook grote aantallen scholen moeten worden vervangen of verbouwd. Hoe doe je dat, en wat komt daar allemaal bij kijken? De rijksbouwmeester heeft samen met Servicecentrum Scholenbouw de scholenbouwwaaier ontwikkeld. Dit is een praktisch hulpmiddel dat op een eenvoudige manier beschikbare informatie rondom de (ver)bouw van scholen bundelt en toegankelijk maakt. Handig voor iedereen die met (onderwijs)huisvesting te maken heeft.

advies 'Gezond en goed, scholenbouw in topconditie'

In de zomer van 2009 bracht Rijksbouwmeester Liesbeth van der Pol op verzoek van het toenmalige kabinet, het advies 'Gezond en goed – Scholenbouw in topconditie' uit. Dit rapport legde fundamentele knelpunten in de Nederlandse scholenbouw bloot. Zo blijkt dat de huidige programma's van eisen (PvE's) leiden tot een ondermaats binnenmilieu en tot gebouwen die niet meer aan de verwachtingen voldoen. Tegenwoordig en in de nabije toekomst worden aan de leer- en speelomgeving andere eisen gesteld.

Waarom een scholenbouwwaaier?

Uit onderzoek blijkt dat schooldirecties en organisaties in de kinderopvang hun wensen ten aanzien van de huisvesting vaak niet goed kunnen uitdrukken. Zij zien hun ambities en wensen niet altijd terug in de programma's van eisen die voor hen worden opgesteld. De scholenbouwwaaier is ontwikkeld vanuit de gedachte dat praktijkervaringen leerzaam kunnen zijn voor nieuwe projecten. Door opgedane ervaringen te delen is er veel meer informatie beschikbaar waar scholen hun voordeel mee kunnen doen. Scholen zijn zo beter in staat vragen te stellen die voor hun van belang zijn om te komen tot een gezond en goed gebouw. Door een juist gebruik van de waaier kunnen de wensen en ambities al in een vroeg stadium worden meegenomen in het PvE.

Wanneer in te zetten?

De scholenbouwwaaier is geen nieuwe norm of richtlijn, maar bevat een overzicht van alle aspecten die van belang zijn bij het opstellen van een Programma van Eisen (PvE).

De waaier doet dit vanuit een vijftal hoofdthema's (Proces, Beleving, Gebruik, Techniek en Economie) waarvan de praktijk heeft aangetoond dat deze essentieel zijn voor het realiseren van goede en gezonde gebouwen voor kinderen. Naast de technische aspecten zoals energieverbruik, onderhoud en binnenmilieu legt de scholenbouwwaaier ook een relatie met de organisatorische, architectonische, functionele en economische aspecten. De waaier is op meerdere manieren te gebruiken en is zowel voor verbouw als nieuwbouw inzetbaar. De waaier omvat vijftig themabladen. Per themablad zijn weetjes, tips, keuzes en aandachtspunten overzichtelijk gebundeld. Ieder thema eindigt met suggesties waar je meer informatie kunt vinden over het onderwerp.

Met de waaier in de hand heeft u

- de sleutel tot het opstellen van een eigentijds PvE
- alle relevante informatie in één aantrekkelijk medium
- een stimulans om integraal naar huisvestingsopgaven te kijken
- een overzicht van zaken die van belang zijn bij de (ver)bouw van scholen
- een inspirerend afwegingskader bij het stellen van prioriteiten
- een middel dat kan helpen bij de concretisering van een visie op huisvesting
- een hulpmiddel in handen dat uitgaat van de ervaringswereld van de gebruiker

Meer informatie

www.scholenbouwwaaier.nl
of via twitter @gezondengoed

colofon

De scholenbouwwaaier is een uitgave van Atelier Rijksbouwmeester in samenwerking met Servicecentrum Scholenbouw. Het instrument werd bedacht in Onderzoekslab Gezond verstand. Meer dan 500 personen vanuit zo'n 120 verschillende organisaties (waaronder gemeenten, scholen, architecten, adviseurs en marktpartijen) droegen bij aan de inhoudelijke verbetering van de waaier.

fotografie

- voorblad; Ter Apel, OBS De vlinder, Zwarte Hond architecten, Kees Rutten
- Foto blad 02; Groningen, Montessorischool De Dijk, Drost+van veen, Roos Aldershoff Fotografie
- Foto blad 03; Groningen, B.S.O. Schildersbuurt, Sommer en Arends, Stef Steneker
- achterblad linksboven; Leusden, MFA tabaksteeg, Rau Architecten, Ben Vulkers
- achterblad rechtsboven; Assen, MFA Schakelveld, Hoogevest architecten, Louk Heimans Fotostudio
- achterblad onder; Groningen, Montessorischool De Dijk, Drost+van veen, Roos Aldershoff Fotografie

